

Arbetsmarknadsdepartementet

Yttrande angående ILO:s rekommendation (nr 202) om nationellt socialt grundskydd

ILO-kommittén har anmodats att yttra sig över det instrument som Internationella arbetskonferensen antog vid sitt 101:e möte i juni 2012, rekommendation (nr 202) om nationellt socialt grundskydd.

ILO-kommittén har i sin tur remitterat ärendet till Arbetsgivarverket, Arbetsmiljöverket, Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan, Inspektionen för arbetslöshetsförsäkringen (IAF), Migrationsverket, Pensionsmyndigheten, Sida, Socialstyrelsen, Sveriges Kommuner och Landsting (SKL), Svenskt Näringsliv, Landsorganisationen i Sverige (LO), Tjänstemännens Centralorganisation (TCO) och Sveriges Akademikers Centralorganisation (Saco).

Arbetsgivarverket och SKL har avstått från att inkomma med yttrande. En sammanställning över remissyttrandena ([Bilaga 1](#)) och en översättning av rekommendationen ([Bilaga 2](#)) bifogas.

Bakgrund

Rekommendation (nr 202) om nationellt socialt grundskydd antogs vid Internationella arbetskonferensens 101:e möte i juni 2012, med röstsiffrorna 452 för, ingen emot och en nedlagd. Samtliga fyra svenska ombud röstade för rekommendationen.

Rekommendationen är tänkt att fungera som vägledning för länder att introducera, bygga ut och upprätthålla sociala trygghetsgarantier som en del i de nationella trygghetssystemen.

Sammanfattning av remissinstansernas syn på behovet av åtgärder i svensk lagstiftning

Ingen av remissinstanserna anser att rekommendationen föranleder några direkta åtgärder i Sverige.

Arbetsmiljöverket bedömer inte att rekommendationen föranleder några åtgärder inom myndighetens område. *Arbetsförmedlingen* har noterat att vissa arbetsuppgifter inom ramen för utvidgningen av den sociala tryggheten, och uppföljningen av densamma, kan komma att uppdras åt Arbetsförmedlingen att ombesörja och följa upp. *Försäkringskassan* bedömer att rekommendationen inte föranleder några åtgärder inom socialförsäkringsområdet från svensk sida. *IAF* bedömer att den svenska arbetslöshetsförsäkringens grundförsäkring uppfyller de krav som uppställs i ILO:s rekommendation vad gäller grundläggande inkomstrygghet vid arbetslöshet. Vad gäller nivåerna på ersättning i den svenska arbetslöshetsförsäkringen framför *IAF* att det är en fråga av politisk karaktär och inte något för *IAF* att ta ställning till. *Migrationsverket* gör bedömningen att rekommendationen inte föranleder några åtgärder utifrån myndighetens uppdrag. *Pensionsmyndigheten* bedömer att det inte föreligger hinder mot en ratifikation eller motsvarande av rekommendationen. *Sida* lyfter fram att utvecklingsforskning har visat att sociala trygghetssystem, rätt utformade, kan spela en mycket viktig roll i en fattigdomsminskningspolitik och också vara ett viktigt instrument för att minska inkomstklyftor. *Socialstyrelsen* har inget att erinra mot förslagen i rekommendationen. *Svenskt Näringsliv* anser att rekommendationen inte föranleder några åtgärder för Sverige. *LO* menar att rekommendationen är konstruktiv och erbjuder medlemsländerna en konkret väg till hur de kan bygga ett nationellt socialt skyddssystem. Det sociala skyddet är alltid viktigt men i rådande kristider är det särskilt viktigt. *TCO* menar att rekommendationen är en utmärkt vägledning för medlemsländerna i arbetet mot fattigdom och som verktyg att bekämpa effekter under kristider. Frågan är också aktuell inom EU:s medlemsländer som genomför en hård åtstramningspolitik utan en klar koppling till sina sociala åtaganden. *Saco* kan inte se att rekommendationen föranleder några särskilda åtgärder i Sverige.

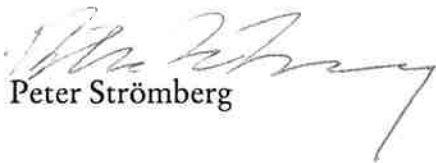
Synpunkter på översättningen

Ett antal synpunkter på översättningen har inkommit. Dessa återfinns i bilaga 1.

ILO-kommitténs bedömning

ILO-kommittén bedömer att rekommendationen inte föranleder några åtgärder i Sverige.

I beslutet i detta ärende har deltagit undertecknad ordförande och ledamöterna Hult, Middelman, Kovar, Beckman, Ernerot och Thapper samt ersättarna Larsson och Engblom. Närvarande har varit ersättarna Eriksson, Skäringer, Roström och Oscarsson, adjungerade Samuelsson Apelgren, Marsk och Eng Sjölund samt sekreteraren Levin. Ärendet har handlagts av undertecknad sekreterare.

Peter Strömberg

Linnéa Blommé

Remissammanställning avseende ILO:s rekommendation (nr 202) om nationellt socialt grundskydd

Remissinstanserna

Rekommendationen har för yttrande tillställts

1. Arbetsgivarverket
2. Arbetsmiljöverket
3. Arbetsförmedlingen
4. Försäkringskassan
5. Inspektionen för arbetslöshetsförsäkringen (IAF)
6. Migrationsverket
7. Pensionsmyndigheten
8. Sida
9. Socialstyrelsen
10. Sveriges Kommuner och Landsting
11. Svenskt Näringsliv
12. Landsorganisationen i Sverige (LO)
13. Tjänstemännens Centralorganisation (TCO)
14. Sveriges Akademikers Centralorganisation (Saco)

Sveriges Kommuner och Landsting har avstått från att yttra sig. Även Arbetsgivarverket har avstått från att yttra sig, då remissens fråga inte berör statlig arbetsgivarpolitik, som Arbetsgivarverket har att bevaka.

Allmänna kommentarer

Arbetsförmedlingen

Arbetsförmedlingen har noterat att vissa arbetsuppgifter inom ramen för utvidgningen av den sociala tryggheten, och uppföljningen av densamma, kan komma att uppdras åt Arbetsförmedlingen att ombesörja och följa upp.

Försäkringskassan

I sak har Försäkringskassan inga synpunkter på rekommendationens bestämmelser.

Inspektionen för arbetslöshetsförsäkringen

För arbetslöshetsförsäkringens vidkommande ser inte IAF att ILO:s rekommendation om nationellt socialt grundskydd bör föranleda några särskilda åtgärder. Den svenska arbetslöshetsförsäkringens grundförsäkring uppfyller de krav som uppställs i ILO:s rekommendation vad gäller grundläggande inkomsttrygghet vid arbetslöshet. Vad gäller nivåerna på ersättning i den svenska arbetslöshetsförsäkringen är detta en fråga av politisk karaktär och inte något för IAF att ta ställning till.

Sida

Sida koncentrerar i huvudsak sina synpunkter till ett fattigdoms- och rättighetsperspektiv. Sida välkomnar rekommendationen och dess höga ambition ur ett rättighetsperspektiv. Utvecklingsforskning har visat att sociala trygghetssystem, rätt utformade, kan spela en mycket viktig roll i en fattigdomsminskningspolitik och också vara ett viktigt instrument för att minska inkomstklyftor. Sida anser att ILO spelar en viktig roll i den internationella diskussionen och arbetet kring sociala trygghetssystem. Sida betonar dock vikten av att sociala trygghetssystem måste införas med den landspecifika kontexten i beaktande. Här finns möjligen en motsägelse mellan skrivningar kring "beaktande av nationella förhållanden" och de "garantier" som nämns och som får anses som relativt styrande kring hur sociala trygghetssystemen bör utformas. Sammantaget ser Sida rekommendationen som ett viktigt stöd för principen att etablera sociala trygghetssystem även i låginkomstländer, då dessa utgör en viktig faktor för fattigdomsminskning och kan utgöra ett grundskydd för särskild utsatta grupper och vid katastrofer av olika slag.

Socialstyrelsen

Socialstyrelsen har inget att erinra mot förslagen i rekommendationen.

LO

LO framför att rekommendationen är ett viktigt steg framåt för att säkra minimiskydd på det sociala området. Sociala trygghetssystem är effektiva motmedel mot krisens effekter och som verktyg mot fattigdom. Allt fler debattörer har börjat föra fram att sociala trygghetssystem kan bidra till att upprätthålla efterfrågan och därigenom bidra till ekonomisk återhämtning. Ett viktigt karaktärsdrag för denna rekom-

mentation är att den har både en vertikal och horisontell dimension. Det innebär att rekommendationen uppmanar länderna att bygga ut det sociala skyddsnetet på bredden till så många människor som möjligt och på höjden genom att successivt förbättra förmånerna som tillförsäkras människorna. Det sociala grundskyddet som ska garanteras ska åtminstone omfatta följande fyra punkter: tillgång till hälsovård inklusive mödravård, inkomsttrygghet för barn så att de kan gå i skola, inkomsttrygghet i förvärsaktiv ålder i händelse av arbetslöshet eller sjukdom, och inkomsttrygghet i hög ålder. Inkomsttryggheten ska säkra ett liv i värdighet. Förmånerna ska tillförsäkras alla som bor i landet. Rekommendationen uppmanar medlemsländerna att utveckla nationella strategier för utvidgning av det sociala grundskyddet. De uppmanas också att prioritera dessa förmåner nationellt. Länderna uppmanas identifiera var det brister i redan införda trygghetssystem och försöka överbrygga dessa brister. Vidare uppmanas de att höja medvetenheten om de sociala trygghetssystemen, bland annat genom den sociala dialogen.

LO menar att rekommendationen är konstruktiv och erbjuder medlemsländerna en konkret väg till hur de kan bygga ett nationellt socialt skyddssystem. Det sociala skyddet är alltid viktigt men i rådande kris-tider är det särskilt viktigt. LO vill också påpeka att omkring två tredjedelar av arbetskraften i världen idag helt eller delvis saknar ett socialt grundskydd, vilket är oförsvarligt för alla länder som strävar efter en hållbar ekonomisk tillväxt och arbeten med bra villkor. LO välkomnar därför rekommendationen och är övertygade om att den kommer att bidra till en positiv förändring.

TCO

TCO har framfört att rekommendationen kännetecknas av att den har både en vertikal och horisontell dimension, vilket innebär att rekommendationen uppmanar länderna att bygga ut det sociala skyddsnetet på bredden till så många människor som möjligt och på höjden genom att successivt förbättra förmånerna som tillförsäkras medborgarna. Det sociala grundskyddet som ska garanteras ska åtminstone omfatta minst följande fyra punkter: tillgång till hälsovård inklusive mödravård, inkomsttrygghet för barn så att de kan gå i skola, inkomsttrygghet i förvärsaktiv ålder i händelse av arbetslöshet eller sjukdom och inkomsttrygghet i hög ålder. Syftet är att inkomsttryggheten ska säkra ett liv i värdighet och förmånerna ska tillförsäkras alla som bor i landet. Rekommendationen uppmanar medlemsländerna att utveckla nationella strategier för utvidgning av det sociala grundskyddet. De uppmanas också att prioritera dessa förmåner nationellt. Länderna uppmanas identifiera var det brister i redan införda trygghetssystem och försöka överbrygga dessa brister. Vidare uppmanas de att höja

medvetenheten om de sociala trygghetssystemen, bland annat genom den sociala dialogen.

TCO stödjer fullt ut rekommendationens mål och intentioner. TCO menar att det är en utmärkt vägledning för medlemsländerna i arbetet mot fattigdom och som verktyg att bekämpa effekter under kristider. Rekommendationens uppföljning är viktig då grundläggande social trygghet som syftar till att förhindra eller minska fattigdom, sårbarhet och socialt utanförskap ännu saknas i många länder. Frågan är också aktuell inom EU:s medlemsländer som genomför en hård åtstramningspolitik utan en klar koppling till sina sociala åtaganden. TCO har nära följt framtagandet av rekommendationen och tidigare besvarat den enkät som 2011 sändes ut till medlemsländerna inför diskussionerna och beslutet om rekommendationen vid ILC 2012. TCO anser att resultatet av den processen är mycket gott. Regeringen ska delge riksdagen rekommendationen under 2013 och förväntas att under året rapportera till ILO om hur man avser att genomföra rekommendationens intentioner. TCO förutsätter att detta arbete sker inom ramen för en trepartisk dialog.

Saco

Saco välkomnar rekommendationen om nationellt socialt grundskydd, som ger tydliga riktlinjer till medlemsländerna om vilket skydd som bör finnas på nationell nivå. Särskilt viktigt är detta i tider med ekonomisk kris.

Åtgärder i Sverige

Arbetsmiljöverket

Arbetsmiljöverket bedömer inte att rekommendationen föranleder några åtgärder inom myndighetens område.

Arbetsförmedlingen

Arbetsförmedlingen har noterat att vissa arbetsuppgifter inom ramen för utvidgningen av den sociala tryggheten, och uppföljningen av densamma, kan komma att uppdras åt Arbetsförmedlingen att ombesörja och följa upp.

Försäkringskassan

Försäkringskassan har i sak inga synpunkter på rekommendations bestämmelser. Utifrån Försäkringskassans verksamhetsområde uppfyller svensk lagstiftning de krav som ställs upp. Rekommendationen föranleder inga åtgärder inom socialförsäkringsområdet från svensk sida.

Inspektionen för arbetslöshetsförsäkringen

För arbetslöshetsförsäkringens vidkommande ser inte IAF att ILO:s rekommendation om nationellt socialt grundskydd bör föranleda några särskilda åtgärder. Den svenska arbetslöshetsförsäkringens grundförsäkring uppfyller de krav som uppställs i ILO:s rekommendation vad gäller grundläggande inkomsttrygghet vid arbetslöshet. Vad gäller nivåerna på ersättning i den svenska arbetslöshetsförsäkringen är detta en fråga av politisk karaktär och inte något för IAF att ta ställning till.

Migrationsverket

Migrationsverket gör bedömningen att rekommendationen inte föranleder några åtgärder utifrån myndighetens uppdrag.

Pensionsmyndigheten

Pensionsmyndigheten har i ett yttrande den 23 april 2012 (S2011/7128/SF) över förslaget till den aktuella rekommendationen konstaterat att det utifrån gällande regelverk inte föreligger hinder mot en ratifikation eller motsvarande av en eventuell rekommendation. Denna bedömning kvarstår även sedan rekommendationen numera har antagits av ILO.

Sida

Sida koncentrerar i huvudsak sina synpunkter till ett fattigdoms- och rättighetsperspektiv. Sida välkomnar rekommendationen och dess höga ambition ur ett rättighetsperspektiv. Utvecklingsforskning har visat att sociala trygghetssystem, rätt utformade, kan spela en mycket viktig roll i en fattigdomsminskningspolitik och också vara ett viktigt instrument för att minska inkomstklyftor.

Socialstyrelsen

Socialstyrelsen har inget att erinra mot förslagen i rekommendationen.

Svenskt Näringsliv

Svenskt Näringsliv anser att rekommendationen inte föranleder några åtgärder för Sverige.

LO

LO menar att rekommendationen är konstruktiv och erbjuder medlemsländerna en konkret väg till hur de kan bygga ett nationellt socialt skyddssystem. Det sociala skyddet är alltid viktigt men i rådande kris-tider är det särskilt viktigt.

TCO

TCO menar att rekommendationen är en utmärkt vägledning för medlemsländerna i arbetet mot fattigdom och som verktyg att be-

kämpa effekter under kristider. Rekommendationens uppföljning är viktig då grundläggande social trygghet som syftar till att förhindra eller minska fattigdom, sårbarhet och socialt utanförskap ännu saknas i många länder. Frågan är också aktuell inom EU:s medlemsländer som genomför en hård åtstramningspolitik utan en klar koppling till sina sociala åtaganden. TCO anger att regeringen ska delge riksdagen rekommendationen under 2013 och förväntas att under året rapportera till ILO om hur man avser att genomföra rekommendationens intentioner. TCO förutsätter att detta arbete sker inom ramen för en trepartisk dialog.

Saco

Saco kan inte se att rekommendationen föranleder några särskilda åtgärder i Sverige.

Synpunkter på översättningen

Allmänna synpunkter

Arbetsmiljöverket

Beträffande den preliminära översättningen till svenska har Arbetsmiljöverket inga synpunkter.

Migrationsverket

Migrationsverket har inte några synpunkter på den preliminära översättningen till svenska.

LO

Istället för "medlemmar" borde "members" översättas med "medlemsstater", såsom gjordes i konvention (189) och rekommendation (201) om hushållsanställda.

TCO

Ordet "medlemmar" bör genomgående ersättas av "medlemsstater".

Inledningen

Försäkringskassan

Tionde punkten sista raden: står "var" och ska vara "vara".

- I. Syfte, tillämpningsområde och principer

Artikel 3 f

Försäkringskassan

Översättningen bör vara "Respekt för rättigheter och värdighet för de personer som omfattas av garantierna om social trygghet", det är inte personerna som ska respekteras utan deras rättigheter och värdighet.

Artikel 3 q*TCO*

Ersätt ordet "arbetare" med "arbetstagare".

LO

Ersätt ordet "arbetare" med "arbetstagare".

- II. Nationellt socialt grundskydd

Artikel 5 c*Försäkringskassan*

"Oförmögna att tjäna sitt levebröd" bör ersättas med "oförmögna att tjäna sitt uppehälle", jämför "unable to earn sufficient income".

Artikel 6*LO*

Förslag, ändra till: Medlemsstaterna bör se till att de garantier om grundläggande social trygghet som avses i denna rekommendation tillförsäkras åtminstone alla bofasta och barn, i enlighet med nationella lagar och andra författningar.

Artikel 8 d*LO*

Ersätt "de personer som berörs" med "berörda personer".

Artikel 9.2*Försäkringskassan*

Ordet "samt" i slutet av punkten bör ersättas med "så väl som", jämför "as well as".

Artikel 10 c*LO*

"åtgärder för formella arbeten" jämför "policies that enhance formal employment", förslag "åtgärder som gynnar reguljära arbeten". LO tycker också att "formella anställningar" är bra istället för "formella arbeten".

III. Nationella strategier för utvidgning av den sociala tryggheten

Artikel 11.1

LO

”Indrivning av skyldigheter” går inte ihop, istället föreslås: ”verkställande av skatte- och avgiftsförpliktelser”. Samt byt ”skatt och avgiftsförpliktelser” mot skatte- och avgiftsförpliktelser”.

Artikel 13

LO

13.2 andra raden ”trygghetssystem” istället för ”trygghetssystemen” och tredje raden: ”socialförsäkringspolitiken” istället för ”sociala trygghetssystemen”.

Artikel 15

Försäkringskassan

Orden ”formella arbeten” bör ersättas med ”formella anställningar”, jämför med ”formal employment”.

LO

Orden ”Formella arbeten” bör ersättas med ”reguljära arbeten”. LO tycker också att ”formella anställningar” är bra istället för ”formella arbeten”.

IV. Uppföljning

Artikel 22

LO

Ersätt ”arbetsmarknadsstatistikerkonferensen” med ”konferensen för arbetsmarknadsstatistiker”.

Internationella arbetskonferensen

REKOMMENDATION NR 202

REKOMMENDATION OM
NATIONELLT SOCIALT GRUNDSKYDD
ANTAGEN AV KONFERENSEN
VID DESS HUNDRAFÖRSTA MÖTE
I GENÈVE DEN 14 JUNI 2012

AUTENTISK TEXT

Rekommendation nr 202

REKOMMENDATION OM NATIONELLT SOCIALT GRUNDSKYDD

Internationella arbetsorganisationens allmänna konferens,

som har sammankallats till Genève av styrelsen för Internationella arbetsbyrån och samlats där den 30 maj 2012 till sitt 101:a möte,

bekräftar återigen att rätten till social trygghet är en mänsklig rättighet,

erkänner att rätten till social trygghet, vid sidan av främjande av sysselsättning, är en ekonomisk och social nödvändighet för utveckling och framsteg,

anser att social trygghet är ett viktigt verktyg för att förebygga och minska fattigdom, bristande jämlikhet, socialt utanförskap och social otrygghet, för att främja lika möjligheter, jämställdhet och etnisk jämlikhet och för att stödja övergången från informellt till formellt arbete,

anser att social trygghet är en investering i människor som ger dem möjlighet att kunna anpassa sig till ändrade ekonomiska förutsättningar och förändringar på arbetsmarknaden, och att de sociala trygghetssystemen fungerar som automatiska sociala och ekonomiska stabilisatorer, bidrar till att stimulera den totala efterfrågan under och efter en kris och bidrar till att stödja övergången till en mer hållbar ekonomi,

anser att en prioritering av åtgärder som syftar till en långsiktig och hållbar tillväxt i förening med social delaktighet bidrar till att bekämpa den extrema fattigdomen samt minskar sociala klyftor och skillnader inom och mellan regioner,

erkänner att övergången till formellt arbete och inrättandet av hållbara sociala trygghetssystem samverkar,

erinrar om Philadelphia-deklarationen som erkänner att Internationella arbetsorganisationen har den högtidliga förpliktelsen att "uppnå ... utvidgning av sociala trygghetsåtgärder för att tillförsäkra alla som är i behov av ett sådant skydd en grundinkomst och heltäckande sjukvård,

beaktar allmänna förklaringen om de mänskliga rättigheterna, särskilt artiklarna 22 och 25 samt internationella konventionen om ekonomiska, sociala och kulturella rättigheter, särskilt artiklarna 9, 11 och 12,

beaktar även ILO:s normer för social trygghet, särskilt konventionen om minimistandard för social trygghet från 1952 (nr 102), rekommendationen om inkomstrygghet från 1944 (nr 67) och rekommendationen om sjukvård från 1944 (nr 69), och konstaterar att dessa normer

Bilaga 2

fortfarande är tillämpliga och fortsätter att vara viktiga referenser för de sociala trygghetssystemen,

beaktar att ILO:s deklaration om social rättvisa för en rättvis globalisering erkänner att "medlemmarnas och organisationens åtaganden och ansträngningar för att genomföra ILO:s konstitutionella mandat, bland annat genom internationella arbetsnormer, och för att sätta full och produktiv sysselsättning och arbete under anständiga villkor i centrum för den ekonomiska och sociala politiken, grundas på ... ii) utveckla och förbättra åtgärder för socialt skydd ... som är hållbara och anpassade till nationella förhållanden, inbegripet ... utvidgning av social trygghet åt alla",

beaktar resolutionen och slutsatserna beträffande den återkommande diskussionen om socialt skydd (social trygghet) som antogs av Internationella arbetskonferensen på dess 100:e möte (2011), vilka erkänner behovet av en rekommendation som kompletterar ILO:s befintliga normer för social trygghet och ger medlemmarna vägledning om hur man åstadkommer ett socialt grundskydd som är anpassat till nationella förhållanden och utvecklingsnivåer, som en del av ett heltäckande socialförsäkringssystem,

har beslutat att anta vissa förslag om socialt grundskydd, som är den fjärde punkten på mötets dagordning,

har fastställt att dessa förslag ska ha formen av en rekommendation,

antar denna dag, den 14 juni 2012, följande rekommendation, som får benämningen 2012 års rekommendation om nationellt socialt grundskydd.

I. SYFTE, TILLÄMPNINGSSOMRÅDE OCH PRINCIPER

1. Denna rekommendation ger medlemmarna vägledning om hur de kan

a) inrätta och upprätthålla, beroende på vad som är tillämpligt, ett socialt grundskydd som en grundläggande del av deras nationella system för social trygghet och

b) införa ett socialt grundskydd i strategierna för att utöka den sociala tryggheten och gradvis säkerställa en högre nivå av social trygghet för så många människor som möjligt, med utgångspunkt i ILO:s normer för social trygghet.

2. Med socialt grundskydd avses i denna rekommendation nationellt utformade garantier om grundläggande social trygghet som ger ett skydd som syftar till att förhindra eller minska fattigdomen, sårbarheten och det sociala utanförskapet.

3. Med hänsyn till att det är staten som bär det övergripande och huvudsakliga ansvaret för att denna rekommendation ska få verkan bör medlemmarna tillämpa följande principer:

a) Att skyddet gäller för alla och envar och grundas på social solidaritet.

b) Att rätten till förmåner fastställs i nationell lagstiftning.

Bilaga 2

- c) Att förmånerna är adekvata och förutsebara.
- d) Icke-diskriminering, jämställdhet och lyhörddhet inför särskilda behov.
- e) Social delaktighet, inbegripet personer inom den informella ekonomin.
- f) Respekt för de personer som omfattas av garantierna om social trygghet och deras rättigheter och värdighet.
- g) Progressivt genomförande, bland annat genom att ange mål och tidsramar.
- h) Solidarisk finansiering samtidigt som man försöker uppnå en optimal balans mellan ansvarsområden och intressen hos dem som finansierar och omfattas av de sociala trygghetssystemen.
- i) Övervägande av olika metoder och tillvägagångssätt, inbegripet mekanismer för finansiering och genomförande.
- j) Öppen, ansvarsfull och sund ekonomisk styrning och förvaltning.
- k) Finansiell, skattemässig och ekonomisk hållbarhet med vederbörlig hänsyn till social rättvisa och jämlikhet.
- l) Samstämmighet med social-, finans- och arbetsmarknadspolitik.
- m) Sammanhållning mellan institutioner som ansvarar för utförandet av det sociala skyddet.
- n) Offentlig service av hög kvalitet som stärker utförandet av de sociala trygghetssystemen.
- o) Effektiva och tillgängliga klagomåls- och överklagandeförfaranden.
- p) Regelbunden övervakning av genomförandet och periodisk utvärdering.
- q) Fullständig respekt för kollektiva förhandlingar och föreningsfrihet för alla arbetare.
- r) Treparsamtal med arbetsgivar- och arbetstagarorganisationer och samråd med andra relevanta organisationer som företräder de personer som berörs.

II. NATIONELLT SOCIALT GRUNDSKYDD

4. Medlemmarna bör, med beaktande av nationella förhållanden, så snart som möjligt inrätta och upprätthålla ett socialt grundskydd med garantier om grundläggande social trygghet. Garantierna bör åtminstone säkerställa att alla behovande, under hela livsrytmen, har tillgång till nödvändig hälso- och sjukvård och till en grundläggande inkomsttrygghet som tillsammans tillförsäkrar en effektiv tillgång till de varor och tjänster som nationellt anges som nödvändiga.

5. Det sociala grundskydd som avses i punkt 4 bör omfatta åtminstone följande garantier om grundläggande social trygghet:

Bilaga 2

a) Tillgång till en nationellt angiven mängd varor och tjänster, däribland nödvändig hälso- och sjukvård samt mödravård, som uppfyller kriterierna tillgänglighet, åtkomlighet, acceptans och kvalitet.

b) En grundläggande inkomstrygghet för barn, åtminstone på en nationellt angiven lägsta nivå, som ger tillgång till mat, utbildning, omsorg och andra nödvändiga varor och tjänster.

c) En grundläggande inkomstrygghet, åtminstone på en nationellt angiven lägsta nivå, för personer i arbetsför ålder som är oförmögna att tjäna sitt levebröd, särskilt vid sjukdom, arbetslöshet, moderskap och funktionsnedsättning.

d) En grundläggande inkomstrygghet för äldre, åtminstone på en nationellt angiven lägsta nivå.

6. Medlemmarna bör i enlighet med sina internationella förpliktelser tillförsäkra åtminstone alla, i enlighet med nationella lagar och andra författningar, stadigvarande bosatta och barn, de garantier om grundläggande social trygghet som avses i denna rekommendation.

7. Garantierna om grundläggande social trygghet bör fastställas i lag. Nationella lagar och andra författningar bör ange omfattningen, villkoren och nivåerna för de förmåner som sätter dessa garantier i verket. Opartiska, öppna, effektiva, enkla, snabba och tillgängliga klagomåls- och överklagandeförfaranden till en rimlig kostnad bör också fastställas. Sökanden bör kostnadsfritt få tillgång till klagomåls- och överklagandeförfarandena. System som förstärker överensstämmelsen med nationella rättsliga ramar bör finnas på plats.

8. När medlemmarna fastställer garantierna för grundläggande social trygghet bör de ta vederbörlig hänsyn till följande:

a) Att personer som är i behov av hälso- och sjukvård inte bör utsättas för ytterligare svårigheter och ökad fattigdomsrisk på grund av kostnaderna för nödvändig hälso- och sjukvård. Kostnadsfri mödra- och barnavård för de mest utsatta bör också övervägas.

b) Att den grundläggande inkomstryggheten bör ge möjlighet till ett värdigt liv. De nationellt angivna lägsta inkomstnivåerna kan motsvara penningvärdet för en mängd nödvändiga varor och tjänster, nationella fattigdomsgränser, inkomstgränser för ekonomiskt bistånd eller andra jämförbara gränser som är fastställda i nationell lag eller praxis, och hänsyn kan tas till regionala skillnader.

c) Att nivåerna för garantierna om grundläggande social trygghet regelbundet bör ses över i ett öppet förfarande som är fastställt i nationella lagar och andra författningar eller i nationell praxis, när så är lämpligt.

d) Att vid utarbetande och översyn av nivåerna för dessa garantier bör trepartssamtal med arbetsgivar- och arbetstagarorganisationer och samråd med andra relevanta organisationer som företräder de personer som berörs säkerställas.

Bilaga 2

9. 1. Medlemmarna bör överväga olika tillvägagångssätt för att införa den mest effektiva och välfungerande kombinationen av förmåner och system i nationellt hänseende när de ger sina garantier om grundläggande social trygghet.

2. Förmånerna kan utgöras av förmåner till barn och familjer, förmåner vid sjukdom och till hälso- och sjukvård, moderskapsförmåner, förmåner vid funktionsnedsättning, ålderdom, efterlevandeförmåner, förmåner vid arbetslöshet och sysselsättningsgarantier och förmåner vid arbetsskada samt andra sociala förmåner i pengar eller på annat sätt.

3. System som tillhandahåller sådana förmåner kan utgöras av allmänna förmånssystem, socialförsäkringssystem, system för ekonomiskt bistånd, system för negativ inkomstskatt och system för sysselsättningsstöd.

10. Vid utformningen och införandet av det nationella sociala grundskyddet bör medlemmarna

a) kombinera förebyggande, främjande och aktiva åtgärder, förmåner och sociala tjänster,

b) verka för produktiv ekonomisk aktivitet och formella arbeten genom att överväga åtgärder som exempelvis offentlig upphandling, statliga krediter, yrkesinspektion, arbetsmarknadspolitik och skattestimulanser och åtgärder som främjar utbildning, yrkesutbildning, kompetens och anställbarhet,

c) säkerställa samordning med andra åtgärder för formella arbeten, inkomstgenerering, utbildning, läskunnighet, yrkesutbildning, kompetens och anställbarhet, som minskar osäkerheten och som främjar säkra arbeten, företagande och hållbara företag inom ramen för ett anständigt arbete.

11. 1. Medlemmarna bör överväga att använda en mängd olika metoder för att få fram nödvändiga resurser för att säkerställa ett nationellt socialt grundskydd som är finansiellt, skattemässigt och ekonomiskt hållbart och som tar hänsyn till olika befolkningsgruppers förmåga att bidra. Det kan till exempel röra sig om följande metoder, var för sig eller i kombination: effektiv indrivning av skatt- och avgiftsskyldigheter, omprioritering av utgifter eller en bredare och tillräckligt progressiv inkomstbas.

2. När medlemmarna använder dessa metoder bör de ta ställning till om det finns ett behov av att införa åtgärder för att förhindra bedrägeri, skattefusk och att bidrag inte betalas.

12. Det nationella sociala grundskyddet bör finansieras med nationella resurser. Medlemmar vars ekonomiska och skattemässiga förmåga innebär att de inte har möjlighet att införa garantierna kan söka internationella samarbeten och internationellt stöd som ett komplement till de egna insatserna.

III. NATIONELLA STRATEGIER FÖR UTVIDGNING AV DEN SOCIALA TRYGGHETEN

Bilaga 2

13. 1. Medlemmarna bör utarbeta och genomföra nationella strategier för utvidgning av den sociala tryggheten, som tar sin utgångspunkt i nationella samråd genom en effektiv social dialog och social delaktighet. De nationella strategierna bör

a) prioritera införandet av ett socialt grundskydd som ett första steg för länder som inte har några garantier om lägsta nivå för social trygghet och som en grundläggande del i sina nationella sociala trygghetssystem och

b) sträva efter att ge bättre skydd till så många som möjligt, utifrån medlemmarnas ekonomiska och skattemässiga förmåga, och så snart som möjligt.

2. För detta ändamål bör medlemmarna gradvis bygga upp och upprätthålla heltäckande och adekvata sociala trygghetssystemen som motsvarar de nationella politiska målen och sträva efter att samordna sociala trygghetssystempolitiken med politiken på andra områden.

14. När medlemmarna utarbetar och genomför nationella strategier för utvidgning av den sociala tryggheten bör de

a) ange mål som motsvarar de nationella prioriteringarna,

b) identifiera brister i, och hinder för, skyddet,

c) sträva efter att åtgärda brister i skyddet genom lämpliga och effektivt samordnade system, oavsett om de finansieras genom bidrag eller inte, eller bådadera, inbegripet genom utvidgning av befintliga system som finansieras genom bidrag till alla berörda personer med förmåga att bidra,

d) komplettera social trygghet med en aktiv arbetsmarknadspolitik, inbegripet yrkesutbildning eller andra lämpliga åtgärder,

e) ange ekonomiska krav och resurser samt tidsram och i vilken ordning målen ska uppnås och

f) sprida kunskap om det sociala grundskyddet och utvidgningsstrategierna och genomföra informationsprogram, inbegripet genom social dialog.

15. Strategierna för utvidgning av den sociala tryggheten bör omfatta personer i såväl den formella som den informella ekonomin och bidra till att formella arbeten skapas och den informella ekonomin minskar, och bör överensstämma med, och främja, medlemmarnas genomförande av sociala, ekonomiska och miljömässiga utvecklingsplaner.

16. I strategierna för utvidgning av den sociala tryggheten bör ett stöd till utsatta grupper och personer med särskilda behov säkerställas.

17. När medlemmarna bygger upp heltäckande sociala trygghetssystem som motsvarar de nationella målen, prioriteringarna och den ekonomiska och skattemässiga förmågan bör de sträva efter att uppnå den omfattning och nivå på förmånerna som anges i konventionen om

Bilaga 2

minimistandard för social trygghet från 1952 (nr 102) eller i andra ILO-konventioner och ILO-rekommendationer om social trygghet som innehåller mer långtgående standarder.

18. Medlemmarna bör, så snart de nationella förhållandena så medger, överväga att ratificera konventionen om minimistandard för social trygghet från 1952 (nr 102). Medlemmarna bör dessutom överväga att ratificera eller genomföra, beroende på vad som är tillämpligt, andra ILO-konventioner och ILO-rekommendationer om social trygghet som innehåller mer långtgående standarder.

IV. UPPFÖLJNING

19. Medlemmarna bör följa upp införandet av det sociala grundskyddet och om andra mål i strategierna för utvidgning av den nationella sociala tryggheten uppnås genom lämpliga nationellt angivna mekanismer, inbegripet trepartssamtal med arbetsgivar- och arbetstagarorganisationer och i samråd med andra relevanta organisationer som företräder de personer som berörs.

20. Medlemmarna bör regelbundet samlas i nationella samråd för att bedöma hur arbetet fortskrider och diskutera åtgärder för den fortsatta horisontella och vertikala utvidgningen av den sociala tryggheten.

21. För att tillämpa punkt 19 bör medlemmarna regelbundet samla in, sammanställa, analysera och offentliggöra ett lämpligt urval uppgifter, statistik och indikatorer i fråga om social trygghet som är uppdelade, särskilt, på kön.

22. När medlemmarna utvecklar eller ser över de begrepp, definitioner och metoder som används för att ta fram uppgifter, statistik och indikatorer i fråga om social trygghet bör de beakta relevant vägledning från Internationella arbetsorganisationen, särskilt, när så är lämpligt, resolutionen om utvecklingen av statistik över social trygghet som antogs vid den nionde internationella arbetsmarknadsstatistikerkonferensen.

23. Medlemmarna bör införa en rättslig ram för att säkra och skydda personuppgifter i systemen som innehåller uppgifter om social trygghet.

24. 1. Medlemmarna uppmuntras till att utbyta information, erfarenheter och kunskaper om strategier, riktlinjer och praxis i fråga om social trygghet med varandra och med Internationella arbetsbyrån.

2. Vid tillämpningen av denna rekommendation får medlemmarna be Internationella arbetsorganisationen och andra relevanta internationella organisationer om tekniskt stöd i enlighet med deras respektive mandat.

Bilaga 2

Ovanstående är en autentisk text av den rekommendation som vederbörligen antogs av Internationella arbetsorganisationens allmänna konferens vid dess hundraförsta möte som hölls i Genève och som förklarades avslutat den 14 juni 2012.

TILL BEKRÄFTELSE HÄRAV har vi denna dag, den fjortonde juni 2012, undertecknat denna rekommendation.

Texten i denna rekommendation är en kopia av den text vars äkthet bestyrks genom undertecknandet av Internationella arbetskonferensens ordförande och Internationella arbetsbyråns direktör.

Bestyrkt och fullständig kopia,

För Internationella arbetsbyråns generaldirektör:

